

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyv-
módjában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Az újvidéki ünnep.

Zombor, 1899. május 8.

Lélekemelő, hazafias szép ünnep volt az újvidéki kir. kath. magyar főgymnázium negyedszázados fennállásának jubileuma. A város díszben pompázott és ünnepelt. Magyar főgymnáziumának, a magyar kultúra védvárának negyedszázados jubileumát ülte meg. Vele ünnepelt az egész környék és az ország.

A házakon nemzeti trikolorokat lengetett az enyhe májusi szellő. A város utcáin érdekes közönség hullámzott: egy negyedszázad év tanárai és diákgenerációi, a kik mindannyian az intézet tagjai voltak és most a jubileumra összegyűltek ünnepelni azt a tanintézetet, a melyben kiképeztesültek nyerték. A régi és az új diáknevezettek igaz örömmel és hálával ünnepelte a magyar nemzeti érzés lelkes apostolait, a kik a térítő saruját vették fel és eljöttek ide hazánk ez exponált vidékére és itt illették hévvel hirdették a honszeretet igéit az ifjúságnak a jövőre reményességének, a magyar nemzeti nevelés és tanügy hérosait, a kik szóval és írásban harcoltak a magyar nemzeti állam eszméjéért és szórták itt szerte szét lelkük drága kincsét a tudomány, a műveltség, az erkölcs magvait.

Sokan, nagyon sokan sereglettek össze és igaz hálával ünnepeltek.

Az ünnepély a volt tanítványok által rendezett fáklyászenével vette kezdetét. A fáklyákat kizárólag volt tanítványok vitték. A nagy menet óriási közönségtől kísérve, először is a főgymnázium épülete elé vonult. Itt a volt tanítványok halálját dr. Slezák Lajos köz- és váltó-ügyvéd tolmácsolta, a mire Platz Bonifác tankerületi főigazgató válaszolt. Mindkét beszéd nagy tetszést aratott. Ezután dr. Flatt Viktor, városi főispán, mint a közoktatásügyi kormány képviselőjénél tisztelgett a menetet. Itt dr. Horváth Géza köz- és váltó-ügyvéd, városi főügyész, mondott szép és lelkes beszédet, a mit a főispán meghatóan köszönt meg. Közben az újvidéki dalárda énekelt szép dalokat. A merre a menet elhaladt, az épületek ablakai mindenütt ki voltak világítva. A

menet élén a szabadkai önkéntes tűzoltó-egylet zenekara haladt hazafias indulókat fújva.

A fáklyásmenet után ismerkedési estély volt a „Központi szállóda“ termeiben.

A két nagy terem teljesen megtelt az ünnepelőkkel és lelkes, emelkedett hangulat uralkodott. Az összegyűlt diákgenerációk nevében Trischler Károly vmegyei árvaszéki ülnök, a főgymnázium volt tanítványa üdvözölte az intézet tanárait, a kiknek nevében Zambauer Ágoston főgymnáziumi tanár, az „Újvidék“ szerkesztője válaszolt.

Ez után kezdetét vette az ismerkedés, az elszállt mult édes emlékeinek fölelevenítése. A barátság igaz érzelmé aranyozta be a viszontlátás örömeit. Sokan találkoztak itt újra, kiket az élet évek óta elválasztott egymástól. Sokan ősz fejjel, görnyedt termettel. Sokáig együtt maradt a társaság, elbeszélgetve a régi jó időről. Ezer kérdés szállongott az asztalok fölött az egykori tanárokról és bajtársokról.

Az intézet volt tanárai közül megjelentek: Frankl István ny. igazgató, a Ferenc József-rend lovagja, Bruck Ferenc felső kereskedelmi igazgató, Czeiner József ny. tanár, Kopper György újvidéki apát-plébános, a Ferenc József-rend lovagja, volt hitoktató, Kovács János, Moser József, Papp József, Zambauer Ágoston tanárok. Azok közül, kik 1878-ban először tették le az érettségi vizsgálatot, jelen voltak: dr. Flesch Miksa ügyvéd Zentáról, Gunde Henrik tanár, Niedermayer Gyula tanár, Pernstein József tisztviselő, Trischler Károly vm. árvaszéki ülnök, Varga Mátyás hit-tanár. Továbbá dr. Gerich Endre, Nagy Gyula, dr. Schaffer József, Magyar (Wachtl) István, Fischer Hugó, Kuzli Béla, Mihálovits Endre, dr. Szabó Lajos, dr. Zwiebach Vilmos, Tillinger Miklós, dr. Czirfusz Dezső, dr. Slezák Lajos, dr. Horváth Géza, Árpás Gyula, dr. Flesch Armin, dr. Putsay György, Frankl István, Marczkovits Ödön, Raith János, Jójárt János, Kuszli Imre, Vojnits Pál, Pinterovits Jenő, Profuma Róbert, Dietzgen Alajos, Szendy István, Szalay József, Zsigmond Góntér és még számosan az újabb diáknevezettek közül, kiknek neveit nem sikerült feljegyeznünk.

Másnap az ünneplők serege a főgymnáziumban jött össze és innen zászló alatt impozáns menettel alakulva a templomba vonult. A párosan haladó nagy menetet óriási érdeklő közönség kísérte. A misén nagy közönség volt jelen, képviselve volt ott az egész város, minden hivatal, testület és a hadsereg is. A misét Kopper György apát-plébános szolgáltatta, régi tanítványainak segédlete mellett, az ifjúsági énekgyűjtő egyházi dalokat adott elő. Mise után a közönség a városháza dísztermébe ment, a melybe azonban a közönségnek csak kis része fért be, a folyosókat, az előcsarnokot mind megszállották az érdeklődők.

Az ünnepélyt itt Várossy Tivadar igazgató nyitotta meg, szívélyes szavakkal üdvözölve a megjelenteket, felkérte, hogy a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter képviselőjét Flatt Viktor főispánt küldöttségileg hívja meg. A küldöttség megbízatásában eljárván, a megérkező főispánt lelkes éljennel fogadták.

Platz Bonifác tankerületi főigazgató mondott ezután nagy tetszéssel fogadott beszédet, amelyben az újvidéki kir. kath. magyar főgymnázium hazafias működését és földadatait fejtegette. A jeles beszédet a közönség nagy tetszéssel fogadta és lelkesen megéljenezte.

Ez után Janky László tanár elszavalta hévvel és bensőséggel rákóci Parcsitich Vince tanár gyönyörű alkalmi ódáját. Mikor a magas szárnyalású óda hangjai elhangzottak, a közönség frenetikus tapsokkal adózott a jeles előadónak és a költő szerzőnek.

Erre Várossy Tivadar igazgató fölolvasta az intézet rövid történetét, melyet a közönség élénk figyelemmel hallgatott végig. Következett ezután az ünnepély fénypontja Mihálovits Endre temerini plébános, az intézet volt tanítványának remek szónoklata. A kiváló és vármegye szerke ismert kitűnő szónok, ezzel a beszédével fölülmulta önmagát. Eszmékben gazdag költői szárnyalású szónoklat volt ez, a melynek mély eszmei tartalmát csak fokozta a lelkes előadás. Az óriási teremben csend volt, és a közönség feszült figyelemmel hallgatta a szónok szavait. Minden szava igaz lelkesedést keltett minden hallgató szívében

A „BÁCSKA“ tárcája.

Tavasza.

Nem fénylik a hó már kűnn a mezőn,
Már éled a táj, vidul a határ;
Langyos fuvalom kél s illat özön,
Széliden mosolyog le az enyhe sugár.
Tar bokrok alatt a szerény ibolyák,
Üdvözlik örömmel a nap mosolyát.

E mosolyra kizöldel a rét, a berek,
Dagadó rügyeit duzzasztja az ág;
Harmat lepi a fakadó levelet,
Majd lombok alól tör elő a virág...
Pici csöngettyű szól az erdők közelén,
Vig nimfa-sereg lebben ki élelem.

Fák odvaiból tündéri sereg,
Jó táncra bokázva a méla zeuén,
Imbolygva, keringve, repülve pereg,
Az etheri nép: viszi szárnya, a fény,
Vidám zene rá csermely moraja,
Falevel zizegés, fülemile dala.

Zöld pázsiton át száll a pici raj,
S árnys ligeten, hűs berkeken át
Indul libegő vig tánci karaj;
Hódolva bólintnak az erdei fák.
Kikelet közelít, a vidám kikelet
Jöttén az öröm s diadalmi menet.

A MÁTKASÁG.

Az élet verőfényes tavasza... legkedvesebb, legboldogabb szakasza!... Mindenfelől mosolygó szemek, vidám arcképek, édes ajkak, jó kívánatok; köröskörül virág, zöldelő lomb... sehoh egy fonyadó levél, egy

hervadó virág... ez a legédesebb reményesség tavasza. Egy felejtethetetlen óáz az élet sivatagában; egy boldog kikötő, melyből két sarka indul utra szép remények között az életnek, hol csendes, hol zivataros tengerén.

A mátkaság annyira kedves és ősi fogalom, hogy nemcsak az ormánysági leány hívja „mátkám“-nak legkedvesebb pajtásait, hanem még Izráel bölcs királya is a mátkáról írta egykor szívének áradozását: „Szép vagy én mátkám, a te szemeid olyanok, mint a galamboknak szemei. Mint a lilium a tövisok között, olyan az én Mátkám a leányok között. Kelj fel én Mátkám, én szépem és jő hozzám...“

Négy ezer esztendő óta hangzik ez a csalogatás és e temérdek idő alatt nem vesztett sem erejéből, sem édességéből; a szerelmes ifju ma is ezt suttogja bölcs Salamonnal: „Kelj fel én mátkám, én szépem és jő hozzám.“ A mátkaság ideje, világ teremtése óta az ábrándozás évadja. Ebben az időben ábrándoztak dédapáink, rajonganak unokáink... mert a szív s a szerelem ma és mindörökké ugyanaz.

Mátkaság előtt.

Mert ennek az operának is van nyitánya. A parasztleánytól kezdődik a kútnál, vagy az aratásnál, vagy a koresmái táncnál; a mágnásnál a turfon, a középosztálynál pedig némi poézissal.

Midőn elérkezik a virágfakadás ideje, az ablakban himező lánykát megpillantja az ifju, ez is visszapillantja; másnap éppen abban az időben sétál arra az ifju, a leány szintén ott himezget, a szemek ismét találkoznak; ez így megy napról-napra, az édes tekintetek édes érzelmeket gerjesztenek... bimbózni kezd a paradicsomi almafa... A mama is észrevesz valamit, de nem szól, hiszen itt a kikelet, hadd nyíljon a virág... Neki is volt egykor virágfakadása!...

Az ablakvizit a szerelem néma preludiuma... Drót nélküli telegrafálás... Régi találmány ez s annyira tökéletes, hogy midőn az ifjak bemutatattak egymásnak, az etikette hideg formalitása mellett, a régi ismerőség melegével szoritanak kezét egymással.

Ha aztán a férfi nem azon gyámoltalanok közé tartozik, akikről Tompa így sóhajt fel: boldog, aki látással beéri, — akkor kikéri magának a kegyet, hogy a kisasszonyokat meg is látogathassa. Ezt a mama is

készséggel megegyedi s így a két szív közelebb jut egymáshoz. Az édenkert almafájának bimbója így duzzad lassanként...

Mikor aztán már egy csomó herét „szeret, nem szeret“-tel leleveztek, egy rend fűszalat összekötözgettek, egy pár virágocskát kicséréltek, boldogtalanságról sokat sóhajtoztak, közben nagyokat és hosszan hallgattak... végre kirukkol az ifju a farbával, hogy vajjon reményelhet-e?... Persze, hogy reményelhet. Mert igaz ugyan, hogy a nők a spanyol közmondással tartanak: „minden férfi ördög“, de azért csaknem mindegyik azt gondolja: „bár vinne el az ördög...“

A közmegegyezést a mama elé viszik, aki természetesen elálmélkodik, nagy meglepetést szimulál, holmi gyenge kifogásokat hoz elő, hogy még fiatal, hogy nincs is elkészülve; de meg a mai férfiak nem is kívánnak a leánytól más kvalifikációt, mint a hozományt stb. stb. (szegény édes anyáknak még az örömben is mennyi aggodalmuk!) de végre is ezen töprengések után nagy nehezen, szíves örömet belegeyez s megállapítják az ünnepélyes megkérés idejét.

Bizonyosan valami bölcs előrelátás van abban, hogy kikérő násznagynak mindig időse embert használnak. A nagybácsinak emelkedik ágiója, mert nagy most az ő tiszte; két szívet akar egyesíteni boldogságra vagy kárhözatra. Ki is csipi magát legényesen; megkéri a leányt ékes szavakban. A szülők szeméi könybe borulnak... a fa is könyez, ha ágától megfosztják... a kedves leányka már nem az övék... a gyűrűváltással a két ifju mátkájává leszzen egymásnak.

Mátkaság alatt.

A mátkaság a jegyváltással kezdődik s valami csoda varázserővel kell birnia, mert egyszerre átváltoztatja a jegyeseket. A szerény és hallgatag leányka nyiltan és bátran viselkedik. Eddig ő is azt a mély igazságot követte, hogy: „a leány szemérmében nemet mond, de jobb szeretné, ha igenre értenék...“, most pedig ott is igent mond, ahol helyesebb volna talán nemet mondania. Nem vonakodik többé a karonfogva sétálástól; a mamák között is hangosan beszél, sőt kevés kínálásra még a diványra is beül; kezdi érezni és mutatni, hogy immár ő is valaki.

és megrezgettette annak érzelmi hurjait, magával ragadott mindenkit. Beszéde befejeztével a közönség felemelkedett helyéről és percekig tapsolt a kiváló szónoknak.

Ugyanő nyújtotta át Várossy Tivadar igazgatónak a volt tanítványok által örök hálójuk jeléül tett „Jubileumi alapítvány“-t, mely 700 koronából állott és melynek kamatai egy jó magaviseletű és előmeneteli tanulóknak vannak szána.

Végül Kovács János, az intézetnek negyedszázad óta tanára, szép beszédben köszöntö meg a közönség érdeklődését. A szép ünnepélyt az ifjusági énekhar által énekelt „Szózat“ zárta be.

Délután 1 órakor diszebed volt az „Erzsébet szálló“ disztermében. Körülbelül háromszáz vendég volt jelen. Az asztalfőt dr. Flatt Viktor főispán foglalta el. Platz Bonifác főigazgató és Frankl István ny. igazgató közt. Az első felköszöntőt a főispán a királyra mondotta, a mit a jelenlevők állva hallgattak végig. Főlköszöntőket mondtak még: Platz Bonifác a kultuszminisztert és jelenlévő képviselőjét, dr. Flatt Vikort köszöntötte fel. Majd Gruits szerb főgimnáziumi tanár mondott magyar nyelven nagyhatású áldomást a magyar főgimnázium tanári karára. Még számos, kiváló főlköszöntő fűszerezte a kedélyes társasébedet.

Majd a nagyszámban beérkezett üdvözlősürgönyöket olvasták fel.

A jelenlevők sürgönyileg üdvözölték Wlasits Gyula vallás- és közoktatásügyi minisztert, Bende Imre nyitrai püspököt és Fehér Ipoly apátot.

Este ugyancsak az „Erzsébet szálló“ disztermében ifjusági hangverseny volt, a melynek fénypontját Varga Mátyás tanárnak a „Nemtők szava“ című drámai költeményének előadása képezte. A gyönyörű nyelvezetű drámai költeményt a főgimnázium tanulói kiváló szép előadásban mutatták be. A közönség lelkes éljenzéssel fejezte ki elismerését az előadóknak és szerzőnek, a kinek a tanítás körüli érdemeinek elismerésül Császka György érsek a viola színű öv viselését engedte meg. A hangverseny után, melynek minden pontja kiválóan sikerült, az ifjuság táncra perdült és ropta a táncot kivilágos-kivirradtig. A hajdani diáknemzedék kíváncsian kereste a nők sorában az egykori ideált és mélabus sóhajjal fődözte föl — egy-egy mosolygó mama alakjában.

Isten, király és haza szolgálatában eltöltött negyedszázados jubileumát így ünnepelte meg az újvidéki kir. kath. főgimnázium. Igaz hazafiság, mélyen érzett vallásosság jellemezte az ünnepélyt, két oly szent eszmény, a melyeknek jelében csak győzni lehet. Ezek tették az ünnepélyt magasztossá bensőségteljessé és örökké feledhetetlenné. Lelkes, hazafias ünnepély volt, a melynek ragyogó tükrében fényleni láttuk azt a szép, várva-várt jövődőt, a melyben beteljesül, hogy mindenki, a kit e föld hord és egével betakar, magyar lesz szívében, szóban, tetteiben egyaránt.

Vivat, crescat, floreat!

Az ifju keblét is bizonyos önért kezd diadagozni. Annyi bizonyos, hogy többre becsüli magát, mint eddig. Eddig csak fiatal ember volt... most már férfi s férfibe illő magaviseletre szoktatja magát; ifjusága ledér barátaival csak feltélesen érintkezik, inkább megy az idősebbek közé, jól esik neki az öreg urak társasága; a kávéházi lebzselések, karambol partik elmaradnak... Az utcán sem andalog többé, nem sétál ide-oda tekintgetve. Eddig sétája valóságos akadályverseny volt... minden szép nőben megakadt a szeme s minden kis cipőre megnyílt a szíve... Most?... nem lát semmit, teste megy az utcán, lelke annál az egyetlennél van, kinek lelke őt kíséri szüntelen... Titkos kéjjel gondol arra az egyre, kivel egy sajkában tilt az élet tengerén... Ő lesz a kormányos, a másik csak egy zsebknécskét tart kezében, melylyel az ő verejtékeit törölgeti.

Valóban nagy és komoly dolog is az, midőn a férfi egy ártatlan lélek jövőjét veszi kezébe s felelősséget vállal érte Isten és emberek előtt. Sőt nemcsak ezért az ezért, hanem még azokért is, kik majd az ő háznépét alkotandják s kiknek tisztessége, neveltetése, földi és mennyei boldogsága az ő kezébe lesz letéve.

Nagy boldogság a családi élet, ha az a két szív megérti egymást s ha mindegyik komoly tudatával bír felelősségének. Ott a kevés megsokasul s a szegény is gazdaggá lesz. Az égi kegyelem meg is áldja mindazon szíveket, melyek nem érdekből, hanem szeretetből egyesülnek.

Házfelfordulás.

De nem csupán a mátkákban áll be nagy fordulat, hanem a házban is. A régi szép rendnek vége. Varrónok dirigálnak itt most, kik nagy dédelgetésben részesülnek, hogy jól is, gyorsan is dolgozzanak s félbe ne hagyják a munkát. Asztalok, székek skatulyákkal, mintákkal, szövetekkel megrakva; minden kéz, láb, szem munkában. Ellenségemnek sem kívánok mást, minthogy mindentől olyan szívesen lássák vendégnek, mint ilyenkor itt.

A mama folyton civódik hol egyik, hol másik cseléddel, neki sok a gondja, a konyhán is, az udvarban is, a kertben is; mert a nagy munkában sem a baromfiakat, sem a veteményt nem szabad elhanyagolni; de

A boldogságról.

A mióta e szó: szocializmus felvetett a világ szinpadára, az emberek millióiban szült kellemetlen érzelmeket. Magát a szocializmust úgy tekintjük, mint a szocialis kérdések kicsucosodását. Ez mindig megvolt, csak hogy más név alatt. A communismus, a vagyon elosztás, a zsidókérdés mind szocializmus, csak más kiadásban, mind a materialismusra, a gyomorra vonatkoznak s bizony nem mai kelettek.

A boldogság utáni vágy készlet bennünket a cselekedetere. Ezért ne csodálkozzunk, hogy az emberek nem épen a legtisztább kezekkel törnek a vélt boldogság elérhetése felé.

Sokan szólottak már hozzá a szocializmus kérdésekhez, melynek megoldása az emberiség boldogságának alapfeltétele. De ha el akarjuk háritani a veszélyt, melylyel fenyeget, még sokkal többnek hozzá kell szólni. Mindnyájunknak foglalkozni kell vele, hisz mindnyájunk boldogságát veszélyezteti.

Honnan van az, hogy mindég újabb és újabb társadalmi kérdések keletkeznek? Marx Károly úgy magyarázza, hogy az emberek másképen kezdenek gondolkodni, kritikailag nézik a mult és jelen viszonyokat s ezekből újakat akarnak teremteni. De hozzá teszi, hogy valamely társadalmi alakzat nem mehet tönkre, míg benne felhasználatlan termelő erők vannak. Viszont újabb alakzat sem jöhet létre, míg ennek csirái nincsenek meg a társadalomban. Mivel pedig a szocializmus csirái már megvannak, a szocializmus győzelemre is járhat.

Hisz a történelem is azt mutatja, hogy az emberiség csak elérhető célokért küzdött. A görög klassikusok philosophai eszméjét követte a közép kor rationalismusa, majd a francia forradalom idejében a szabadság eszméjéért küzdött az emberiség, miért ne volna elérhető a szocializmus eszméje?

Ez azonban csak egyéni nézet. Jól tudjuk mi azt, hogy az érzetek szerint mindenki más és másképen óhajtaná átalakítani az emberiséget. Minthogy az érzetek változnak, a szocialis kérdések is csak ideiglenesen oldhatók meg. S mivel épen az érzetek különfélesége miatt mindenkit boldoggá tenni nem lehet, elég, ha a nagyobb rész boldog. Mert úgy vagyunk e szocialis kérdésekkel, mint az egyes ember a vágyaival; mihelyt egyik ki van elégitve, már más vágyunk van, mely ismét kielégítésre tör.

Egyszerre, egészben semmiféle problémát megoldani nem lehet. Nekünk az időbeli változásokra kell figyelniünk, vagyis, ha a mai társadalmi problémákat itéljük, a multba is vissza kell tekinteniünk.

Mihelyt az emberek akár a véletlen, akár a szükségszerűség folytán egyesültek, bizonyos szokásoknak s erkölcsöknek kellett magukat alávetniök. Ez tehát bizonyos törvényszerűséget feltételezett. A csoportosulással karöltve járt a tulajdonjog és a vagyon fogalmának megismerése. S hogy mennyire ragaszkodik az ember a vagyonhoz, miután már felébredt benne a vagyon fogalma, mutatja azt az összes népek művelődési története.

meg elég feladat ennyi éhést táplálni naponként négy-szer, azonfelül ellenőrizni a varrónókat, hogy a szabásnál takarékoskodjanak; rendezni az összes stáfirugót a konyharuhától a himzett selyempaplanig... Szegény édes anya! mennyi fáradságra kerti neked leánykád boldogsága!... de nem panaszkodt ezt sem, mert ilyen az anyai szív.

Hát az édes apa!? Szegénynek leapadt a tekintéle... Akármiód zsarnok volt eddig, most a feleség viszi a tenort; ő pedig halgat, tűr és fizet. Egészen ütődik kerék a háznál s ha vagy unalom, vagy kíváncsiság, vagy a rég elhangzott déli haragszó be találja vezetni a varrónózetbe, nagy sikoltással rémitik ki: jaj! nem lehet... ruhát próbál a kisasszony. A szegény apa rezignálódva kikustorog szobájába, némán tűri leánykája boldogságát, szívt fog kezébe — leveses kanál helyett; de azért ő is boldog... mert ilyen az apai szív.

Mátka után.

Az egybekelés megtörtént. A reményteljes tavasz elmúlt. Az asszonyka a konyhán szorgalmatoskodik. A fehér kötény bizony áll neki olyan jól, mint egykor a bál belépő. És minden igyekezete oda irányul, hogy minél izletesebb ebéddel fogadhassa azt a jó szívet, mely az ő boldogságáért viszi a hivatal vagy gazdaság terhére. El nem téveszti azt az arany szabályt, hogy férjét szeretettel bocsássa el és szeretettel fogadja. Ez a rövidke szabály egyik fundamentuma a házi békének. Jó azt megtartani, ha nehezen esik is néha. A hitvesek ne azt hánytorgassák, hogy kinek van igaza, hanem azon versenyezzenek, hogy a házi békéért ki tud előbb lemondani a maga képzelt igazságáról. De ez csak ott történik, ahol szeretet köti össze a szíveket; és ilyen szívek mind a nő, mind a férfi könnyebben viseli az élet küzdelmeit, szívesen dolgoznak, takarékoskodnak... kivált ha már van: kinek! ha vannak: kiknek!...

Az ábrándos tavasz után következik a munkás nyár... az ő gyümölcsözésével. Az édenkert almafaja teljes diszben. A mennyei jószág oltalmazza meg a kigyótól...

Hetyes Viktor.

E ragaszkodás kapzsisággá fajult s kezdetét vette a meggazdagodás vágya és vele beköszöntött a társadalmi disharmonia.

Jól mondja a költő: „Család és vagyon léssen a világ kettős mozgatója.“ — Ez az állandó, mely körül a társadalom forog, ez az, melyen a szocialisták szeme fönakadt.

A szocialisták dübe leginkább a capitalisták ellen irányul. Saint-Simon, Thierri, Bazard mind a tőkepenzesek ellen fordul. „El a Nagy Sándorokkal, — kiált fel Saint Simon, Archimedes utódait kell megsokasítani, a munka legyen a társadalom királynője. Thierri ugyszólván ugyan azt mondja: „A mai emberiség a munkás társadalomé, el a tőkepenzesekkel, az emberiség jövője csak a munkára alapítható.“ Élte végén írja egyik tanítványának: „Boldogsátok magatokat munka és élvezetek által.“

Schmidt Ádám a konkurenciát tartja az emberiség javának. Ennek tulhajtása a mancheszterizmus, s ez ellen lépnek fel a szocialisták.

A legtermékenyebb eszmét azonban az emberiség boldogítására Fourier Károly adta. Azt mondja: A természet egy nagy harmónia, a társadalomnak is ily harmóniát kell feltüntetnie. S miképpen érhető ez el? Nem szabad a szenvedélyeket elnyomni, a természet nem hiába oltá belénk azokat, mi csak nem tudjuk a szenvedélyeket irányítani. A társadalom nem lehet el munka nélkül, a munkát kell tehát élvezetté tenni, s akkor meg van oldva a társadalmi élet. De bizony ez igen nehéz. Miképpen lehetne a munkát élvezetté tenni, hisz utáljuk a munkát!

S érdekes ötlete támadt Fouriernek. Mivel élvezet csak munka után jön létre, oly munkát kell keresniünk, mely hajlamainknak megfelel. Fejlesszük tehát s ne nyomjuk el hajlamainkat. Az olyan munkán áldás nyugszik, mondja, melyet szenvedélylyel végeztünk, a kényszerített munka csak fércmunka.

De a mily helyesen alkotta meg elveit, ép oly fantasztikus eredményre jutott. Kiszámította, hogy 600,000 hajlam van a természetben. Tessék már most az emberiséget ugyanennyi phalanxterre beosztani... Későbbi műveiben az ezeregyéj birodalmába vezet bennünket.

Nem könnyű tehát egy keletkező félben levő társadalmi alakzatnak utját állani. Jól tudják az államférfiak, hogy a terjedő szocializmust nem lehet fűzzel-vassal kiirtani. De más oldalról ne higyük, hogy a szocializmus óriási változásokat fog létrehozni. Lokalis kellemetlenségeket okozhat ugyan, de nem az egész társadalomra kihatókat. Mert addig, míg a szocializmus elveiből nem enged, utópiának nevezhető. El akarja ugyanis törülni a monogamiát, a társadalom legszilárdabban álló oszlopát. S ez az, a min hajótörést szenved. A monogamia biztosítja a családi élet szentségét és tisztaságát. A milyen a családi élet, olyan a társadalom, mondja Herbert Spencer. Ott, hol a monogamia uralkodik: csak egy apától és egy anyától levő gyermekek léteznek s ezeknél a ragaszkodás, a vonzalom, a szeretet és önfeláldozás sokkal nagyobb, mint a polygamia, polyhandria vagy promisthuitásban élő népeknél.

Engert szocialista író is belátja, hogy a monogamia mindenestre nagy vívmánya a civilizációnak s a fejlődés csak e mellett lehetséges.

Ha pedig a szocializmus győzelemre jutna, akkor visszaesésnek kellene beállni, ez pedig ellenkezik az emberiség fokozatos fejlődésének elméletével. Mely elméletet mind máig az emberiség tényleges fejlődése bizonyít és erősít.

Azért ne nézzük tétlenül a szocializmus elterjedését; keressünk utat, módot kibékítésükre; adjunk nekik némi jogot, bizonyos társadalmi állást s akkor a szocializmus réme is eltűnik egy időre, hogy azután az idők folytán más alakban újra és újra felüsse fejét.

Szóllósi Jenő.

Chauvinizmus az iparban.

Az agrár-államnak főfeladata az ipar fejlesztése, hogy a földmivelés által produkált nyers termények végbefejezésükhöz juttatva helycserelesség nélkül adassanak át élvezetre az emberiségnek; minden elszállítás és a távoli átdolgozás iparikkékké egyenesen bűn a modern, az észszerű nemzetgazdasági elvek ellen.

Másutt fejlett ipar mellett nyers termények hiánya esetében messze vidékekről hoznak feldolgozandó nyersterményeket, nálunk saját hazánkat kell első sorban az iparnak meghódítani, és csak igen távol jövőben gondolhatnánk iparunk számára meghódítandó tengeren túli területekre. Fő jelszavunk tehát anyagi helyzetünk felvirágoztatására a magyar ipar megteremtése legyen, bármiként kiáltanak a Lajthán túlról szitkokat át hozzánk, ha valahol egy új kéményt látnak az országban füstölölni.

Miként vihető ez keresztül önálló vámterület nélkül, ha az osztrák fejlett ipar reánk özönlik

és zsenge iparunknak szárnypróbálgatását meg-hiúsítja?

Legyünk chauvinisták a honi ipar támoga-tása körül, és ha belföldi gyártmányokat vásárol-hatunk, kerülhetlenül küszöböljük ki az idegent.

A magas kormányt istápoljuk szakadatlan iparfejlesztő tevékenységében, hogy mi is házaik-nál, hatóságainknál, szóval, hol iparcikkek fo-gyasztságáról szó van, magyar cikketek és gyárt-mányokat vásároljunk.

A magas miniszterium rendelete, a belföldi árak elsőbbsége tekintetéből, most köröztetik; mi is kövessük a jóra buzdító példát, és belföldi cikketeket vegyünk, a mennyire szegény iparunk által jelenben előállíthatók. Ki tiltja meg nekünk, hogy a nemzet nagy regenerátora, Kossuth Lajos által kreált végégyeletet magunk között újra fel ne állítsuk, hol mindenki kézadás és becsület-szóval magyar cikkek vásárlására magát kötelezi.

Emlékeztetből tudom, hogy milyen szegények voltak 48 előtt a magyar iparnak első kísérletei, minő egyszerű daróc-ruhát viseltünk honi posztó-ból és milyen egyszerűek voltak a magyar szövő-ipar első tökéletes próbái, és mindenki hazafiu-ságnak vélte azokat viselni és velük ékeskedni. Én úgy gondolom, hogy ha általános lenne a nemzeti divat honi gyártmányokat viselni, olyan erkölcsi nyomást gyakorolnák a külföldi elhelye-zést kereső tökére, hogy az, ezen országos áradat mellett, szívesen felkeresné országunkat, és har-mar váratlan lendületet adna fejlesztésre váró iparunknak.

Senki ezen önvédelmet komolyan rossz néven nem vehetné, nem korlátozhatná, védekezni sza-bad mindenkinek. Ausztria persze még az ilyen magánjogba vágó törekvésektől és védelmi har-coktól is szívesen eltiltana bennünket, és mint Lueger mondja „masirozzunk“, de ha várjuk, míg az ő tapsait megnyerjük, rég kimerülve terül el az ország Ausztria és Bécs előtt.

Tehát a chauvinizmus eszményi vámsorom-pókat állítson fel, és a természetetek nem létében így védekezzünk.

Erős akarat és valódi hazafias elhatározás mellett lehetetlen ezen eszményi vánterületet meg nem teremtenünk, és ha, kik egyedül a földmiv-elés örökké változó sovány jövedelmére utaltat-tunk, az ipár fellendítése által emelni kívánjuk nemzeti gazdaságunkat, csak is ezen chauvinizmus által lehet elérnünk, milliók összeforrása egy cél felé, csodákat teremtené.

R. A.

Ujdonságok.

A mátkaság. Már sokszor volt alkalmuk ol-vasóinknak Hetessy Viktor kiváló munkatár-sunknak lapunk hasábjain megjelent eszmegazdag, szép dolgozataiban gyönyörködhetni. Mai számunkban ismét „A mátkaság“ című tárcáját közöljük. Midőn erre t. olvasóink figyelmét felhívjuk, egyúttal örömmel fe-jezzük ki, hogy e kiváló író munkatársaink sorában tisztelhetjük.

A szegedi kir. ítélőtábla új elnöke. A szegedi kir. ítélőtáblának új elnöke van. A kinevezésről szóló legfelső királyi kézirat így hangzik: „Igazságügyi magyar miniszterem előterjesztése folytán megengedem, hogy Csathó Ferenc maros-vásárhelyi kir. ítélőtáblai elnök saját kérelmére a szegedi kir. ítélőtáblához hasonló minőségben áthelyeztessék. Gödöllőn, 1899. május hó 1-én. Ferenc József s. k., Plósz Sándor s. k.“

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Horváth Máriát az ó-sóóví, Hild Arankát a titeli kised-ővőhöz óvónökké nevezte ki.

Kinevezés. Ficzere Béla almási kir. járásbírósi aljegyző ugyanoda kir. aljárásbíróvá neveztetett ki.

Egyházmegyei hír. Kilbertus Mihály Kerna-járól Garára, Garzsik Lajos Garáról Kerynyára kápláni minőségben áthelyeztettek.

Az újvidéki szerb püspök. A király — mint értesültünk — megerősítette Sevis Mitrofanak újvidéki görög kel. szerb püspökké történt megválasztását. Az erre vonatkozó királyi elhatározás a hivatalos lap egyik legközelebbi számában fog megjelenni.

Előléptetés. A kereskedelemügyi miniszter Ved-res Mór és Kubina István bajai postatisztekét a IV-ik fokozat 3-ik osztályába postafőtisztekké nevezte ki.

Pályázat. A zentai kir. adóhivatalnál ellenőri állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények 2 hét alatt nyújthatók be.

Érettségi vizsgák. A zombori állami főgym-náziumban jövő hó 13. és 14. napjain lesznek megtartva az érettségi vizsgák Platz Bonifác szegedi kir. tanke-rület főigazgató elnökelete alatt, a ki e célból jövő hó 12. napján fog városunkba érkezni.

Felolvasás az iparoskörben. Május 7-én, vasárnap délelőtt dr. Donoszlovits Vilmos orvos hazafias irányú s a közérdeklődést mindvégig lekötő felolvasást tartott az 1860- és 61-es bács-bodroghmegyei és zombori alkotmányos mozgalmakról. A kör helyiségeit az egye-rtlett tagjai s a jelentékeny számban megjelent vendé-gek egészen megtöltötték s a nagy értékű előadás felett tündetőleg fejezték ki tetszésüket.

Májusi eső. A várva várt májusi csöndes eső, melynek a nóta szerint minden cseppe aranyat ér, végre beköszöntött a gazdák nagy öröme. Három nap óta — kis megszakítással — folyton hull az eső, a mely a szépen viruló vetéseknek nagy hasznára lesz. Kívánjuk, hogy a nóta állítása csakugyan igaz legyen.

Országos vásár Zomborban. A legközelebbi zombori országos vásár jövő június hó 4-én és 5-én lesz megtartva.

A kalocsai érsek püspöki jubileuma.

Már jelezte röviden, hogy Császa György kalocsai érsek az idén éri el püspökké szenteltetésének huszon-ötödik évfordulóját. A jubiláris főpapot ugyanis 1874. évi június hó 19-én avatták szepesi püspökké, hol tizen-hét esztendeig működött példás főpásztori s hazafias szellemben; 1891-ben a király kegye elhelyezte mostani érseki székre és e magas méltóságban találja őt püs-pöki ezüstpüspök, a központi s egyházmegyei papság nagybírója tünnepekre készül. Mayer Béla c. püspök, a jeles egyházi szónok pedig üdvözöl feliraton dolgozik, melyben a papság fűi hódolatát fogja tolmá-csolni jubiláns főpásztorra iránt. Az örömlümpen a sze-pesi káptalan is képviselteti magát. Császa érsek érte-sülvén e kegyeletes előkészületekről, kijelentette, hogy az örömlümpet csendes viszavonultságban óhajja tölteni és azért ezuttal minden zajosabb ünnepeket mellőzést kéri, már csak az okból is, mivel esztendőre fogja meg-ülni áldozópappá szenteltetésének ötvenéves fordulóját. Addig is azonban nagyszabású művekkel szándékozik emlékeztetést tenni ezt a kettős jubileumát. Kalocsai hírek szerint első sorban székesegyházának teljes újja-alakítását rendelte el 200,000 korona költséggel, mihez a tervekét Dobertó művész már elkészítette. Második al-kötés a kalocsai nagyobb papnevelő-intézet kibő-vítése, javadalmazásának megfelelő kiegészítésével. To-vábbá az ottani Feketevároson új templomot s plébániát épített annak helyébe, melyet a kisebb papnevelő épi-tésekor lebontottak. Végül terve vette, hogy az óségi bácsi káptalant hamvaiból föltámasztja, a mely Szent-István király ideje óta sok száz éven keresztül a bir-neves bácsi, most kalocsai érseki szék körül csoportosult. E célra egy-két év alatt kiépített a zombori új-templomot s mellette szervezi az öt stallumra tervezett káptalant oly módon, hogy annak javadalmazására a bácsi érseki javadalomból a király jóváhagyásával ezer holdnyi föld-birtokot csatoltat. E nagyobb alkotásokon kívül Császa érsek a népnevelés s tanítóképzés előmozdítására tetemes alapítványokat szándékozik tenni és atyai gondoskodását kiváltképpen a sokác hívek hitéletének erősítésére, va-lamint a vegyesajku plébániák lelkipásztorkodásának javítására óhajja kiterjeszteni. Ez egyházi s népnevelési alkotásokon kívül általános nemzeti közművelődési célok-ról sem feledkezik meg.

Hymen. Németh Zoltán a Ganz-gyár tisztviselője f. hó 6-án vezette oltárhoz Bács-Doroszlón Szabó Ma-riskát, Szabó Imre zombori kir. albiró nővérét. Nász-nagyk voltak a menyasszony részéről dr. Tamás Antal bogojvai községi orvos, a vőlegény részéről Berecz Károly bogojvai községi jegyző. Koszoru leányok: Németh Emma, Németh Erzsike, Gaiszt Szidonia, Gaiszt Ilka. Vőfélyek: Okolicsny Lajos, Zsuffa Jenő, Simits Ágoston, Michler Boldizsár.

A zombori dalárda Zentán. A zombori kaszinó-egyleti dalárda és zenekar f. évi május hó 21-én, pünkösd vasárnapján, a zentai közs. gimnázium segély-egyesületébe jávára, az „Eugen“ herceg szálloda üve-gtermében táncal egybekötött hangversenyt rendez.

A város zárszámadásai. Zombor szab. kir. város állandó választásmánya május hó 4-én tartott ülésén a városi házépítész, valamint az összes alapok 1898. évi zárszámadásait megállapítván, erre vonatkozó véleményes javaslatával együtt az 1886. évi XXI. t. c. 17. §-a rendelkezéséhez képest folyó évi május hó 6-tól számítandó 15 napon át Gyurisits György főjegyző hi-vatalos helyiségében közszemlére kitétetett, ott a hivatalos órák alatt betekinthező és reá vonatkozó észrevé-telek ugyanezen idő alatt a városi tanácshoz címezve benyújthatók.

A zombori ügyvéd-egylet pályázata. A zombori ügyvéd-egylet a következő jogi kérdések megfajtására pályázatot hirdet: 1. Az engedményező és az engedményes közti jogviszony. 2. Van-e helye az övegyi joggal szemben a végrendeleti korlátozásnak vagy a kitagadásnak? 3. Az okiratokra vonatkozó tör-vényes bizonyítási szabályok a polgári peres eljárásban. 4. Betörés elleni biztosítás esetében, ha biztosító a kárt megtérítette, a btk. 342. és 343. §-ai értelmében magán-vádra üldözendő betöréses lopással szemben az indítvány joga a sértett felet, vagy biztosítót illeti-e, figyelemmel a kereskedelmi törvény 483. §-ára. 5. Eszmei halmazat, anyagi halmazat és folytatolagos bűncselekmény, különös tekintettel a bírói gyakorlatra. Pályázhatnak a szabadkai ügyvédi kamaránál bejegyzett ügyvédjelöltek. A pályázók az 1-5. pontok alatt felsorolt jogi kérdések közül tets-zésük szerint választhatnak. A pályadíj 100 korona, mely annak a pályamunkának fog kiadani, a mely a választott kérdést a leghelyesebben és legszabatosabban oldja meg. A pályaművek a szerző nevével tartalmazó zárt levél kapesán 1899. évi szeptember hó 1-ig külden-dők be a zombori ügyvéd-egylet titkárhoz.

Nyilatkozat. A múlt évben „Dolgozatok“ cím alatt előfizetést hirdetem egy kötet szépirodalmi és pub-licisztikai apróságra. Tekintettel arra, hogy vállalkozásom iránt oly csekély érdeklődés mutatkozott, hogy könyvem kiadása lehetetlenül vált, a könyv kiadását egyelőre elhalasztottam. Mindazok, a kik szívesek voltak előze-tesen előfizetni, előfizetési díjaikat visszakapják az illető gyűjtőtől, a kiket az előfizetési díjak visszaküldésére egyidejűleg felkértem. Zombor, 1899. évi május hó 5. én. Szalay Frigyes s. k.

Jutalom magyarosításért. Sesztay Emil gyurgyevői áll. tanítót a vallás- és közoktatási miniszter, az iskolájában kifejtett sikeres magyarosításért 50 frntyi jutalomban részesítette.

Zászlószentelési ünnepély Baján. A bajai községi polgári iskola ifjusági zászlaját folyó hó 11-én szentelik fel. A zászlószentelés a város közönsége na-gyobb szabású tünneppéggel köti össze és a társadalom minden osztálya részt vesz benne. A zászlóanya a pol-gármester neje, Hegedűs Aladárné urnó lesz. A rende-zőség az ünnepélyre dr. Wlassics Gyula vallás- és köz-oktatásügyi minisztert is meghívta, ki a meghívást el-fogadta.

Névmagyarosítás. Kóth Sándor gyurgyevői áll. tanító saját és kiskoru Irén leánya nevével belügy-miniszteri engedélyt Kótai-ra változtatta.

Eljegyzés. Hoffmann Mátás az újvidéki kir. kath. magyar főgymnázium tanára, parabutyi földink f. hó 7-én eljegyezte Hódosi Fock Jolán kisasszonyt Aradról.

Az elefánt és a sün.

Ez alatt a cím alatt helybeli lapársunk a következő szellemes apróságot írja: Hogy a megkötözött oroszlan életét egy kis eger men-tette meg, elrágván annak kötelekeit, tudjuk a gyermek-mesékből. Láttunk már oroszlanul egy ketreben egy anyatejen felnevelkedett pincsi kutyát. A holló és róka meseje sem ismeretlen, és így tovább. Igen sok külön fajta állat szerepel a mesében egymással szoros kap-csolatban. De, hogy az elefánt és a sündisznó mily vo-natkozásban van egymással, erről mit sem tud a világ! Illetve mégis, — de csak azok, a kik gyakrabban meg-fordulnak Horvátovits Sztipó színházi vendéglőjében, az „Elefánt“ szállodában. Itt ugyanis remek példányú tuskés szaladgál az asztalok alatt; felszedgeti a lebuldó mor-zsát, s az esetleg leesett csontot. Sőt régi tüzsvendégek szándékosan is hajtanak asztaluk alá husos csontdarabot, a mit aztán ő csendesen megropogtat. Erre a kedves-kedésre nem méltatlan ám! a mindennapit sem érdem-telenül fogyasztja, elvégzi teendőjét, kötelességét hiven teljesíti. Hivatásához képest pusztítja a rovarokat, u. m. a svábokat, legyeket s minden egyébét, bebujik a szekrények alá, a hová a tisztogató süprője ritkán jut, s ott végzi a legáldásosabb munkáját. Így aztán kedves lakója ő az „Elefánt“-nak. Egy lektizdhetlen ellenfele van csupán s az egy tífusok. Hosszu idő előtt befészkelte magát a kávéház konyha felőli falában, s onnan jelzi az időváltozást hangos trücsköléssel. Csak ezzel nem bír elbánni ez a megháziállatiasodott sün. Ebben adtuk az „Elefánt“ és a sün jelenkori történetét.

Tanítói értekezlet. A szabályi járás községi tanítók f. hó 3-án Csurogon tartották meg tavaszi gyű-léstüket. A központ által kitért vitatétel „Minő módon és minő eszközökkel lehetne az alföldön az egyes vidé-kek gazdasági viszonyaira és az anyag beszerzésére való tekintetből — a népoktatási intézetek közrehatásával — a hazai iparszerű foglalkozást a nép között anyagi bol-dogulására és annak emelésére terjeszteni és meghono-sítani?“ Gyurisics Milán és Sesztay Emil tanítók dolgoz-tak ki. Mindkettő elfogadottat. A tisztviselők mandátuma lejárván, elnökül újolag József Kuzma, Franczuzné hely-lyett magyar jegyzőnek Kótai Sándor, szerb jegyzőnek Dimitrievics Mita, pénztárosnak pedig Bérity István vá-lasztott meg. Az értekezletet társas ebéd követte.

Uj zsinagóga Szabadkán. A szabadkai izr. egyházközség elhatározta, hogy Klein Jakab műépítész terve szerint száztízezer forintnyi költséggel új templom-ot épít.

Gyászhir. Rapp Sebestyén újvidéki róm. kath. káplán folyó hó 1-én életének 39., áldozásának 15. évében a dél-tiroli arcói sanatóriumban jobb létre szen-derült.

Tűzveszélyes gyufa. Egy újfajta gyufa kezd forgalomba jönni, melynek terjesztését tűzveszélyes tu-lajdonságánál fogva félelemmel kell fogadnunk. E gyufa impregnált papírszalagra kombinált svéd gyufa volna s azon egyedüli előnye mellett, hogy csak saját dobozán gyujtható, azon rossz tulajdonsággal bír, hogy a meg-nyuladt papírszal — eldobja is teljesen végig ég, akár a földre esik is, s ott, hol a kellő óvatosság hiányzik, különösen faluhelyeken a csűrök és kazalok körül a gyufa könnyen válhatik tűzesetek okozóivá. „A Tűzoltók Közlönye“ emeli e kifogásokat az újfajta papirgyufa ellen s tagadhatatlan, hogy a kifogások sok alappal bírnak.

A dunai halászhajó. A Dunán most tudvalevőleg két hónapig tilos a halászat. Hivatalosan konstatált tény azonban, hogy Paks és Drávatorok közt levő vonalon legalább tízezer lélek kizárólag halászatból él s ez a tömeg ember ma mind kereset és kenyér nélkül van. Siralmas helyzetük javítására most Apatin, Mohács, Dunaszekcső, Baja, Tolna és Paks halászhajó Mohácson mintegy 120-an gyűlést tartottak, melyen el-határozták, hogy a tilalom gyors enyhítését végett kér-venyt intézzenek Darányi földmivelési miniszterhez. Úgytük támogatására a szóban forgó terület választókerületeinek orsz. képviselőit is megnyerték és Jacig József már kihallgatást is eszközölt ki számukra a miniszternél.

Megszorított rendőrök. Újvidéken e hó 1-én, szerb busvét hétfőn délután, József (Sovlyanszki) György, Popovits Mária az arany galambhoz címzett vendéglőjében mulatott s e közben, mint ez rendszeren a kólóknak megszokott történni, a keze ügyébe került üvegeket és poharakat zuzta össze. A rend fenntartására oda kiküldött két rendőr őt illedelmes viselkedésre szó-lította fel, ami persze csak olaj volt a tűzre, mert József most már még jobban kezdett garázdálkodni. A rend-őrök viselkedését megsokalták s őt a koresmából ki akarták vezetni, mire József hangos „hurra“ kiáltással az egyik rendőrt torokon ragadta s el kezdett vele dula-kodni, társai pedig székekkel, üvegekkel stb. a két rendőrt sarokba szorították, sőt Evits Vászta 20 éves subanc már az első literes üvegből álló löveget is neki röpítette az egyik rendőr fejének, a mit ez ügyesen ki-került s így csak mellét találta el, a mikor a temerin-iteán álló 2 órszem társaik segítségükre siettek őket kinos helyzetükből kimenteni. A két főkolompot és 14 társát letartóztatták. A virtuskodásnak folytatása a bi-róság előtt lesz.

Családi tragédia. Bajai tudósítónk iszonyu családi tragédiáról küldött a mai postával tudósítást: egy fiu agyonlőtte az apja kedvesét, aztán rá lőtt az apjára, mert az elbajta, szegényben taszította családját. Az eset részletei ezek: Krámer János bajai mérleggyártó már hosszabb idő óta el vadházasságban Mehrwald Jo-zefinnal, aki miatt családját teljesen elhanyagolta. Krá-mer fia, Gyula több ízben könyörgött az apjának, sza-kitana a szeretőjével, mert a viszony miatt nemcsak a gyermekeit, hanem az üzletét is teljesen elhanyagolja. Krámer a helyett, hogy fia okos tanácsára hallgatott volna, üldözni kezdte a fiát. A fiu végső elkeseredésében ma Mehrwald Jozefint szőlította fel, hogy hagyja el az apja házat. Mehrwald Jozefin midőn szeretője fiának a kívánságát meghallotta, rátámadt a fiura és megfenye-gette, hogy majd kiúzi a házból. Krámer Gyula erre fel-kapta az asztalon heverő revolvert és gyors egymásután-ban háromszor az asszonyra lőtt, mind a három golyó halálos sebet ejtett az asszonyon. A lővés zajára besie-tett Krámer János. Midőn a fiu őt meglátta, rá emelte a revolvert és lőtt, de csak könnyű sebet ejtett rajta. Aztán rohant a rendőrséghez és ott a következő szá-vakkal jelentkezett: „Agyonlőttem az apám szeretőjét, fogjanak el!“

Eljegyzés. Szabó Géza helybeli iparos eljegyezte Szalay József helybeli iparos leányát, Juliska kisasszonyt.

Zombori kereskedelmi kör. A zombori kereskedő világ körében pár hét előtt mozgalom indult meg, érdekeik méltó képviselőre alkotandó kereskedelmi társaság iránt. E mozgalom élénk visszhangra talált, úgy, hogy tegnap már a kör megalakulása népes gyűlésen volt kimondható. A gyűlést, melyen Mayer István elnököt és Weidinger Lajos vitte a jegyzői tisztet, szép számmal látogatták kereskedőink és rövid tanácskozás után kimondták a kör megalakítását. Az alapszabályok készítésére bizottságot választottak Bárány Zsigmond, Löwy Vilmos és dr. Pataj Sándor személyében, aztán megalakították az ideiglenes tisztikart. Elnökké egyhangulag Roheim Károly nagykereskedőt, alelnökké Mayer István és Weidinger Zsigmondot választották meg szintén egyhangulag. Egyelőre alapszabályszerkesztés és a taggyűjtés foly. Eddig 120 tag van aláírva.

Hány ügyvéd van Magyarországon? Talán nincs a kontinensen még egy ország, ahol annyi ügyvéd volna, mint nálunk. Az igazságügyminiszter legújabb jelentése szerint Magyarországon 4639 ügyvéd és 616 ügyvédjelölt van, kik, mind a jogok védelmével keresik kenyerüket. Es hogy jól megy dolguk, tisztán a magyar ember természetéből folyik, ki mint a költő is szépen megénekelte, ha arra kerül a sor az ingét is odaadja „de a jussát mégse hagyja!”

Halálból a halálba. Szabadkán Thésics Katalin 15 éves eselédleány tegnap amikor kora reggel felkelt előszedett néhány csomag kénese gyufát vízbe áztatta s amikor gondolta, hogy most már meg lesz a hatása, átöntötte egy másik pohárba, és annak a tartalmát kiitta. Gazdasszonya azonban a leány nyoszorgására figyelmessé lett s mikor kiment a konyhába látta, hogy a leány szája habzik. Rosszat sejtett, elküldött a mentőket, akik megérkezvén konstataáltak, hogy a leány megmérgezte magát. Azonnal kocsira tették és kivitték a kórházba, ahol kimosták a gyomrát. Mikor egy kis idő magához tért, az orvos megkérdezte öngyilkosságának okát, a leány csak azt felelte: „hátha így jobb lesz.” Később már sokkal jobban érezte magát, az éjet is nyugodtan töltötte, reggel felébredt és megreggelizett, amikor a reggeli elköltötte, hirtelen rosszul lett, lehányt a párnákra és meghalt. Az előhívott orvos megtekintette és konstataálta, hogy halálát szívizéhség okozta.

Tűz Madarason. A napokban Forczek Tamás madarasi lakosnak háza kigyulladt és teljesen leégett. A tűz gondatlanságból keletkezett. A kár a padlásra volt gazdasági eszközök elégése folytán mintegy 150 frtot tesz ki, amely azonban megtérül, mert az épület biztosítva volt.

Leforrázott gyermek. Szilóli gondatlanságának esett áldozatul Jankovácson Szarvas Andrásné egy és fél éves Katalin nevű leánykája. Míg az anya az udvaron volt elfoglalva, a kis leány a tűzhelyen álló kátrán forró vízbe esett, mely a kicsit egészen összeégette. A b.almási járásbíró részéről a kiküldöttek a napokban jártak künn és boncolták fel a kis halottat. Az anya ellen a vizsgálat folyik.

Öngyilkossági kísérlet. Baján Balogh János 26 éves vasuti altsitz szerdán este hazakísérte K. Juliskát. Midőn a leány lakásához érték, Balogh a leánynyal együtt be akart menni a lakásba, a leány azonban ebben nem egyezett bele. Balogh e fölötti elkeseredésében revolverével mellbe lötte magát és most súlyosan sértülve fekszik a városi kórházban.

„Bogoja és Vidéke“ a paedagogiumban.

Mélyen tisztelt szerkesztő ur!

Vannak események, melyeknek nem szabad nyomtalanul eltűnniök. Ilyen eseményszámba menő dolgot vitt véghez ápril végén a „Bogoja és Vidéke“ tantestületi rózsabokornak egyik nemesebb bimbaja, névszerint Zatskó Alajos, ki különben Bogoja külvárosában: Gomboson az állami vasuti népiskola egyesített vegyes 6 osztályában gyújtogatja a szellemi világosság mécseseit; lévén, mint Bogoján mondani szokás: „A gombosi gyütt-mentek ivadékanak szellemi közzörtise.”

Ez a derék ur 6 osztályos iskolájában rendkívüli hivatászeretettel 6 tanító emésztő munkáját végzi a hivatalos órákban, azonkívül pedig polgári iskolai magán tanulókat oktat privát szorgalomból, ugyanannymira, hogy a bácskai polgári iskolának Gomboson valóságos filáljuk van, honnan még nem ment fel tanuló magánvizsgálatra siker nélkül. (Ime Bogojának polgári iskolai tanfolyama is van!)

Eme elfoglaltság mellett Zatskó ur még gyengéd férj, gondos családapa és tevékeny társadalmi tényező s az egyesületi életben nemcsak numerál, de ponderál is.

Ezen sokoldalú s minden irányban egész embert igénylő elfoglaltság mellett szinte lehetetlennek tűnik azon bámulatba ejtő s egyuttal tisztelget is keltő munkásság és energia, melylyel nevezett ur a polgári iskolai tanári képesítőre készült. — Így magánúton a vizsgákat becsülettel lerakván, a képesítő is derekasan kiálta.

Midőn a budai paedagogiumból diadalmasan visszakerkezett: egész „Bogoja és Vidéke“ fogadtatására sietett és meghajította zászlaját a szellemi munka eme kiváló buzgósnak embere előtt. A vezérszónok Hernády Márton állomásfőnök és gondnokosági elnök volt, aztán következtek: a tantestület, iskolaszék, központi olvasókör és a belvárosi előjáróság szónokai, kiknek beszédére az ünnepekt meghatótt, szerény hangon mondott köszönetet. Ez alatt elsütöttek 3 mozsár-ágyut s meghúzták az újonnan felállított gombosi harangot, jelétül annak, hogy a „tanár-mester“ szerencsésen megérkezett. (Ezen első harangozással nagy bajban voltak a gombosiak, mert még Gomboson e művészetre nem akadt szakértő; szerencsésülre az utasok közt akadt egy zeneművész, ki e vonós hangszert kezelni tudta — ez aztán kisegítette őket a nagy zavarból.)

Majd kezdetét vette a közgyönyörűség, mely az eseményeknek rendesen folytatása szokott lenni. Hogy a kultúra hősnéke diadalát annál méltóbban és szimbolikusabban ünnepeljük: kultur italt (bácskai becske söröket) csapoltattunk; aztán lelkes szavakban ünnepeztük Zatskó Alajost, ki a paedagogiumban a tanári képesítő elnyerve, az ország színe előtt nyilvánosságosan megmutatta, hogy Bácskában nem csak isznak, hanem

tudományos, szellemi buvárkodással is foglalkoznak s ki így nemcsak „Bogoja és vidéké“-nek, de az egész Bácsországnak becsületet szerzett.

Hasonló jókat kívánva vagyok a tek. szerkesztő urnak Bács-Gomboson, 1899. május 2, elkötelezett hiva. Gábory Károly.

Szerkesztői üzenetek.

H. V. Ó-Morovica. Cikkeit mindig nagy köszönettel vesszük.

Menet-rend.

(1899. évi május hó 1-től.)

A május hó 1-től érvényes vasuti menetrend szerint Zomborban a következő időkben érkeznek, illetve indulnak a vonatok:

1. Szabadka felé indulás: Reggel 4 óra 46 perckor személyvonat, 8 óra 15 perckor gyorsvonat, déli 11 óra 54 perckor személyvonat és esti 8 óra 35 perckor vegyesvonat.

2. Szabadka felől érkezés: Reggeli 6 óra 45 perckor vegyesvonat, délutáni 3 óra 34 perckor személyvonat, esti 7 óra 35 perckor gyorsvonat és esti 8 óra 34 perckor személyvonat.

3. Gombos felé indulás: Reggeli 6 óra 55 perckor vegyesvonat, délutáni 3 óra 41 perckor személyvonat, és esti 7 óra 41 perckor gyorsvonat.

4. Gombos felől érkezés: Reggeli 8 óra 8 perckor gyorsvonat, déli 11 óra 47 perckor személyvonat és esti 8 óra 25 perckor vegyesvonat.

5. Baja felé indulás: Reggeli 7 óra 5 perckor személyvonat, délutáni 4 óra 5 perckor vegyesvonat.

6. Baja felől érkezés: Délutáni 3 óra 23 perckor személyvonat, reggeli 6 óra 25 perckor vegyesvonat.

7. Ujvidék felé indulás: Hajnali 2 óra 55 perckor vegyesvonat, reggeli 7 órakor személyvonat, délutáni 3 óra 51 perckor személyvonat.

8. Ujvidék felől érkezés: Reggeli 6 óra 30 perckor személyvonat, déli 11 óra 30 perckor személyvonat, esti 7 óra 17 perckor vegyesvonat.

9. Ezekon kívül Zombor és Nemes-Militics között június hó 1-től augusztus hó 31-ig bezárólag, vasár és ünnepnapokon, úgy mint a mult nyáron, egy tehervonat személyszállítással lesz berendezve, a mely vonat Zomborból délután 1 óra 4 perckor indul és Nemes-Militicsre délután 1 óra 31 perckor érkezik.

Felélő szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ.

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANNÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Eladó telek.

Zomborban, a volt Schöffner-féle „Zöld kert“ területén egy gyönyörű park — 1100 □ öl, — házhelynek eladó. Bővebb értesítést ad a tulajdonos **Ugry Mihály.** 3—2

Földeladás.

Dzsida pusztá határában 928 kis holdnyi jó minőségű szántóföld — egészben vagy parcellázva — örök áron eladó. Feltételek Tataháznál **Vidakovits Balázs** községi jegyzőnél megtudhatók. 3—3

HIRDETMEŒY.

A zombori városi munkálatok alkalmával elvállaljuk:

udvarok, kapualjak, raktárak, magtárak, folyosók, mosókonyhák stb.

aszfaltozását,

a legjutányosabban és legjobb kivitelben.

A szükséges felvilágosításokkal, valamint pontos költségvetésekkel díjmentesen szolgál: **Székely Lajos** aszfaltművezetőnk, ki található a mindenkori munkahelyen.

Hazai aszfaltipar részvénytársaság.

1088. szám.

Pályázati hirdetmény.

Ó-Morovica községben 400 frt havi utólagos fizetéssel megírt községi **rendőrfelügyelői** állásra ezennel pályázat hirdettetik, a pályázni óhajtok felszólítatnak, hogy a szabályrendeletileg felszerelt kérvényüket **folyó évi május hó 20-ig** a községi elüljáróknak benyujtsák.

A rendőri felszerelvényeket a község adja, de ruházattal a megválasztott rendőrfelügyelő tartozik magát ellátni.

Ó-Morovicán, 1899. évi április hó 28-án.

Kunzabó Antal, **Csákvári Lajos,**
jegyző. 3—3 bíró.

1. szám.

btsz. 1899.

Hirdetmény.

A titeli kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság 1899. évi április hó 7. napján 4574. szám alatt kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közhírré teszi, hogy Felső Kovil községre vonatkozólag az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII., az 1891. XVI. t. c. cikkek és az 1897. évi 47,532 számú igazságügyminiszteri Utasítás értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba tétetvén, a helyszíni eljárás nevezett községben **1899. évi május hó 15-ik napján** fog kezdődni.

A kitűzött határnapon a telekkönyvi és kataszteri birtokrészletek azonosítása veszi kezdetét. Az a határnap, amelyen a betétszerkesztő bizottság a helyszínen a további teendőket megkezdi, a községi elüljárósággal külön fog közölteni.

Ennél fogva felszólítatnak:

1. mindazok, akik az eddig vezetett telekkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt elterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt annak idején jelenjenek meg és az elterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. mindazok, akik valamely telekkönyvezett ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik elterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átíratásra az 1886. XXIX. t. c. 15—18. és az 1889. XXXVIII. t. c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igazonyeikat a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy a telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa; mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékkelengedési kedvezménytől is elesnek;

3. azok, akiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van telekkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jog törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlesztési engedély nyilvánítása végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek; és

4. azok, akiknek javára zálogjog, bérleti vagy haszonbérleti jog az 1859. évet megelőző elsőbbséggel van telekkönyvileg bejegyezve, hogy eme joguknak a szerkesztendő telekkönyvi betétekbe való átvitele iránti kívánságukat a jelen hirdetménynek a hivatalos lapban harmadszori közzétételétől számított 60 napon belül vagy a telekkönyvi hatóságnál bélyegtelenül beadott kérvénnyel, vagy a betétszerkesztő bizottságnál a helyszínen szóval jelentsék be, mivel ellenesetben a kérdéses jogok elévülteknek tekintetvén, azok a telekkönyvi betétekbe át nem fognak vitetni.

Kelt Titelen, 1899. évi április hó 26-án.

Szimics Tivadar, **Mile Elek,**
btsz. tkvvezető. 3—1 kir. albiró.

179. szá
bv. 1899
A t.
c. 102
a zomb
által dr
viselt v
t. és t. g
kóné sz
Milvoj t
66 kr t
számít
kr per
végre h
becsült
buza, b
eladatra
Me
rendelő
alperes
hó 12-
és ahho
hivatna
az 188
igérőne
A
LX. t.
lesz kif
K
2442.
tkvi 18
A
tóság
pénztá
szerve
végre h
letén
tkjvbe
nevé
ház és
t. c. 1
megül
és hog
hó 29-
megta
tási á
becsár
vagy
lyanm
1-én
rende
a kik
c. 170
előleg
vényt
574.
kig.
sedés
zat b
rende
együl
szolg
vány
maj
beny
sülne
vánt
ben
60 é
W
244
bv.
szet
ságt
Sau
1—
küi
ing
189
szin
jus
tűz
meg
eze
el

Árverési hirdmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 13535/1897. számú végzése által dr. Legrand Ferenc hódásági ügyvéd által képviselt Vukojev Novák mint kk. Vukojev Lázár és Milica t. és t. gyámja obrováci lakos javára öz. Papity Vjenkóné szül. Kovacev Kata mint kk. Panity Tósa és Milivoj t. és t. gyámja pivnicai lakos ellen 1266 frt 66 kr tőke, ennek 1895. évi szeptember hó 9 napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 56 frt 25 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1037 frtra becsült lovak, ökrök, tehén, kocsik, csöves kukorica, buza, birka stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1898 V. 270/10. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Pivnicán alperes szállásán leendő eszközzésére 1899. évi május hó 12-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hódásághon, 1899. évi április hó 26-án.
Váczy János,
kir. bir. végrehajtó.

2442. sz.
tkvi 1899.

Árverési hirdmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bács-Bodrogh megye árva-pénztára végrehajthatóan Hahn Mihály végrehajtást szenvedő elleni 40 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő és Kernyaján fekvő, a kernyajai 1108. sz. tjkvben foglalt Hahn Mihály és neje Grumbier Borbála nevén álló A. I. 1347/20. hr sz. 492. ö. i. sz. egész ház és 74 öb beltelekre — tekintettel az 1881. 60. t. c. 156. §-ának d) pontjára — 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi május hó 29-ik napján délelőtti 10 órákor Kernyaja községhez tartozó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 40 forintot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-venyt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1899. évi március hó 6-án.
A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. tvszéki bíró.

574. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdmény.

Tiszakálmánfalva községnél lemondás folytán üre- sedésbe jött községi rendőrzetelő állásra ezennel pályá- zat hirdtetik.

A rendőrzetelő évi fizetése 300 frt és a szabály- rendeletileg megállapított egyenruházat, felszereléssel együtt; a fizetés havi utólagos részletekben lesz ki- szolgáltva.

A pályázók szabályszerűen — erkölcsi bizonyít- vány csatolásával — felszerelt kérvényeiket folyó évi május hó 25-ik napjáig alulírt község előjáróságánál benyújthatják.

Kiszolgált csendőrök és altisztek előnyben része- sülnek; fedhetlen előélet igazolása feltétlenül megki- vántatik.

A hivatalos magyar nyelven kívül a német nyelv- ben való jártasság is szükséges és 24 éven alóli, vagy 60 éven felüli egyének nem pályázhatnak.

Tiszakálmánfalván, 1899. évi április 28-án.
Weninger Mihály, Wurtz János,
jegyző. 3-3 bíró.

244. szám.
bv. 1899.

Árverési hirdmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó ezennel közhírré te- szem, hogy a zombori kir. törvényszék mint csődbíró- ságnak 7573/p. 1898. számú végzése által vb. Roder Samu parabutyi lakos közadós csődügyében a csődleltár 1-140. tétele alatt összeirt és 269 frt 70 kr-ra becsült különféle bolti árucikkek, szobatorok és egyéb házi ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a hódásági kir. járásbírósnak 1899. V. 149/4. számú kiküldő végzése folytán a hely- színén Parabutyon leendő eszközzésére 1899. évi má- jus hó 23-ik napjának délelőtti fél 9 óráját tűzöm ki s ahhoz a venni szándékozók azzal hivom meg, hogy az összeirt ingóságok készpénzfizetés mellett ezen árverésen a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Hódásághon, 1899. évi április hó 26-án.
Váczy János,
kir. bir. végrehajtó.

Alapított 1824-ben.

Ifj. HUSVÉTH ISTVÁN

ZOMBOR,

műfestőde és kémiai tisztító intézet.

Tisztítás uri, női és gyermekruhák, függönyök, terítők, csipkék, selyemhímzések, keztük s egyéb ruházati és szobadisztítási tárgyak részére.

Festésre elvállal mindennemű szöveteket, ruhaneműket egészen is, fűg- gönyöket, kendőket, szalagokat, harisnyákat stb. lehető minden színekre.

Kivánatra a kelmék izléses színnyomással bemintáztatnak.

Kékfestés és nyomatás, gyapju, fonálfestés, mángorlás, apprettur és dekatur.

Vidéki megbízások pontosan teljesítettek.

15-4

1788. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdmény.

Matheovics községben elhalálozás folytán megtré- sedett jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek; fel- hívom ennél fogva pályázni kívánókat, hogy szabály- szerűen felszerelt kérvényüket hozzám 1899. évi má- jus hó 15-ig annál inkább nyújtják be, mert a később érkező folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.

A jegyzői javadalmasz:

1. 500 frt készpénz.
2. Szabad lakás 1200 öb kerttel.
3. Szabad fűtés és világítás.
4. 22 1/2 hold (1000 öles) föld haszonélvezete, mely után az adót a községi jegyző fizeti.

Almás, 1899. évi április hó 24-én.

Vojnich Máté,
főszolgabíró.

3-3

Keil-féle padló-fénymáz.
Keil-féle fehér fénymáz mosdóasztalra 45 kr.
Keil-féle viaszpaszta parkettára 60 kr.
Keil-féle aranylakk keretekre 20 kr.
Egyedüli raktár:
Ifj. Heindlhofer Róbertnél
ZOMBORBAN.

205. szám.
tkvi 1899.

Árverési hirdmény.

A hódásági kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kücherer Antal végrehaj- tatónak kisk. Szendelbach Magdolna és Erzsébet végre- hajtatást szenvedők elleni 428 frt 02 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbírósnak) területén lévő, Filipova községben fekvő, a filipovai 117. sz. betétben A. 1. sor, 1031. hr. sz. kisk. Szendelbach Magdolna és Erzsébet nevén álló 429 öb szántóra 96 frt kikiáltási ában; a filipovai 666. sz. betétben A. 1. sor, 5343. sz. alatt felvett ugyancsak fent- nevezett kiskoruk nevén álló 1335 öb szántóra 298 frt kikiáltási árban — és pedig mindkét ingatlanra az öz. Szendelbach Ferencné szül. Wildmann Magdolna javára C. 1. és 11. sorsz. alatt bekebelezett özvegyi haszonélvetti szolgalmi jog fentartásával — az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi május hó 27-ik napján délután 3 órákor Filipova községhez tartozó nyilvános árverésen a meg- állapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 9 frt 60 krt, illetve 29 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jel- zett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer- venyt átszolgáltatni.

Kelt Hódásághon, 1899. évi február hó 6-án.

A hódásági kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság.

712. szám.
eln. 1899.

Árlejtési hirdmény.

A zombori kir. törvényszék elnöksége részéről köz- hírré tétetik, miszerint igazságügyminiszter ur ónagy- méltóságának f. évi ápril hó 29-én 23869/I. M. 1899. III/B. sz. a kelt rendeletével engedélyezett következő átalakítások illetve beszerzések eszközzése végett u. m.:

1. deszkafal 8/8 cm. méretű favázzal mindkét ol- dalán 2 cm. vastag deszkaborítással fenőfából a válasz- fal hossza 6'40, mélysége 4'05;
2. nádas vakolat meszeléssel a deszkafal két oldalán;
3. három cserép-kályha lebontása;
4. egy ajtó kibontása és a nyílás befalazása 48 cm. vastag falban;
5. 3 ajtó-nyílás kitörése és az új ajtók tokjainak befalazása;
6. egy cserép-kályha felállítása régi cserép-kályhá- ból befűtésre átalakítva csövekkel;
7. egy Heim-féle Meidingi csinos kiállítású fekete köpenyes vaskályha 500 m³ légfűrtartalom befűtésére fűtőcsövekkel és garnitúrával együtt;
8. tapet-ajtók 2'20/0'80 m. belvilággal 4 cm. vastag daszkából 2-2 ajtótokkal és 48 cm. széles béléssel, asztalos-, lakatos-munkával és festéssel;
9. ugyanilyen tapet-ajtó de 32 cm. széles béléssel;
10. ugyanilyen de dupla tapet-ajtó 48 cm. széles béléssel;
11. egy 2'20/1'00 m. belvilágu üvegajtó 5 cm. vastag deszkából finom tejtüveggel kétoldali borítással 80 cm. magas parapettel;
12. egy 1'00/1'20 m. méretű kétszárnyu ablak finom tejtüveggel két oldali borítással, asztalos, lakatos, üveges munkával és festéssel;
13. egy kétszárnyu egyszerű 2'85/1'50 belvilágu ajtónak dupla két szárnyu ajtóra való átalakítása aszta- los, lakatos-munkával és befestéssel;
14. két ablakhoz 1'60 m. széles és 3'40 m. magas üvegfal 0'95 m. magas parapettel 2'70 m. magasságban egész szélességben nyitható szárnylappal, 5 cm. vastag fenőfából belga üveggel, asztalos, lakatos, üveges mun- kával festéssel és befalazással;
15. egy szoba és előszoba kifestése és a többi festés kijavitása a faltörések után;
16. a kályhák lebontása után azok helyén új, a többibe hasonló padló készítése végett az árlejtés a kir. törvényszék polgári tanácstermében (vármegyeház I. emelet) 1899. évi május hó 29-ik napján d. e. 9 órákor 537 frt 07 kr előirányzati mint kikiáltási ár mellett fog megtartatni.

Az árlejtésen résztvenni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át vagyis 53 frt 77 krt az árlejtés megkezdése előtt a kir. törvényszék elnökének kezéhez letenni.

Írásbeli zárt ajánlatok kellőképpen kiállítva s bánat- pénzzel felszerelve az árlejtés megkezdéséig fogadhatnak el, s azok a zombori kir. törvényszék elnökénél nyújthatók be.

Az árlejtési feltételek valamint a tervrajz napon- ként d. e. 8-11 óráig a törvényszék irodaigazgatójának helyiségében megtekinthetők.

Zomborban, 1899. május hó 3-án.

Gozdu Elek,
kir. tvszéki elnök.

763. szám.
1899.

Árverési hirdmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbírósnak 1899. évi V. 814 számú végzése következtében Grosz és Weisz felülfoglaltatók javára Szeiffert Ferenc utóda ellen 400 frt és járuléka erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1728 frtra becsült különféle férőkalap és üzletberendezésből álló ingóságok nyilvános árve- résen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek kir. járásbírósnak V. 814/3. 1899. számú végzése folytán 400 frt tőke- követelés, ennek 1899. évi február hó 28-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 5 forint 70 krtban bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban végrehajtást szenvedett cég üzlethelyisé- gében leendő eszközzésére 1899. évi május hó 18-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1899. évi május hó 4-én.
Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Harkány fürdő.

Kénes hévíz. Hőmérséke 62° C.
Izületcsúsz, köszvény, bőrbetegségek ellen.
Fürdők, ivókúra, belélegzés, iszapborogatás.

Márvány- és horgany-kádfürdők, tükörfürdő.
Szálloda, gyógyterem, étterem, zene.

Idény május 1-től szeptember 30-ig.

Vasutállomás **Vokány**, honnét Harkány kocsival egy óra alatt elérhető.

3-2 **Uradalmi felügyelőség.**

Czeznér József

kocsigyártó és kárpitos üzlele
Zomborban

Zarándok (sóház) utca 107. sz. saját ház.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint 1898. évi november hó 1-től üzletemet saját házamba helyeztem át, hol szakmamba vágó összes munkákat gyorsan és pontosan a legjutányosabb árak mellett elvállalom.

Raktáron tartok mindennemű **új és át-alakított hintókat, kocsikat** stb. szakmamba vágó bármilyen megrendelést, illetve átalakítást elfogadok és azt a leg-rövidebb idő alatt eszközölöm.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel:

Czeznér József,
kocsigyártó és kárpitos.

20-20

Hirdetmény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy **Zomborban, a vásártéren**, a megyepalota közvetlen szomszédságában lévő

„Két fekete ló”-hoz

cimzett vendéglőt vétel után megszereztem és a modern igényeknek teljesen megfelelőleg újonnan berendezve megnyitottam.

Ajánlom vendéglőmet, melyben bármikor kényelmesen és izléssel butorozott egy éjjeli, mint nappali szobák jutányos árak mellett kaphatók, a t. utazó közönség becses figyelmébe és jóindulatába.

Étteremben pontos kiszolgálás mellett a legizletesebb **meleg és hideg ételek**, valamint a **legjobb eredetű borok, kitünő minőségű sörök**, ugye egyéb szeszes és kávéházi italok kaphatók. Jutányos árak.

Téli és nyári istálló.

Magamat a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlva vagyok

Zomborban, 1898. évi április hó

kiváló tisztelettel

Szemes József,
vendéglős.

6-5

2-2

BÉRBEADÓ.

Zomborban egy 800 öles kaszáló, mely lóherével van beültetve, egész nyári idényre

BÉRBEADÓ.

Bővebbet szöntai-ut 178. sz. alatt.

Eladó ház.

Zomborban, a bezdáni uton levő 159. számú ház, szabad kézből kedvező feltételek mellett eladó. A ház áll 2 utcai, 2 udvari szobából s a hozzá tartozó mellékhelyiségekből, egy nagy előkert és egy nagy hátkerttel.

Bővebbet a kiadóhivatal.

3-3

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI INTÉZETE

ZOMBORBAN

A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

Itt megrendelhetők:
Váltók.
Gyászlapok.
Számok.
Levélfeljegyzések.
Névjegyek.
Eljegyzési és esketési kártyák.
Sima- és dombornyomatu monogrammok.

Közégségi nyomtatványokból nagy raktár.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

Könyvkötőmunkák elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítatnak.

Községeknek három havi hitel.

Itt megrendelhetők:
Hírlapok.
Művek.
Naptárak.
Táblázatok.
Falragaszok.
Körlevelek.
Tánevigalmi meghívók.
Táprendek.
Étlapok.

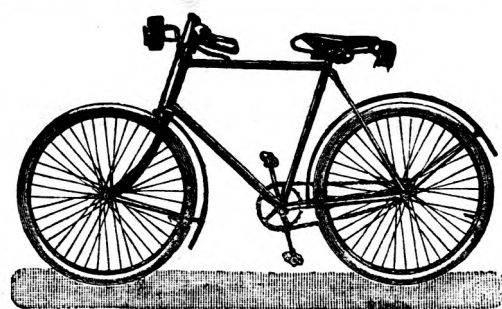
A „BÁCSKA” kiadóhivatala.

Telefon szám: 18.

Telefon szám: 18.

BÉRLETJEGY.

Akár nálam vagy nem nálam vásárolt egy kerékpár javítása és rendben tartása egy egész szezonra 3 frt.

Délmagyarország legnagyobb
kerékpár-raktára
és javítóműhelye

TELSCH GÁSPÁRNÁL

ZOMBORBAN.

Óriási választék! Kellemes fizetési feltételek.

2 évi jótállás, 1 évi ingyenes rendben tartás.

Dús választék

valódi angol **Helikalpremier**, valódi **Styria** gráci, **Swift** (fegyvergyár), **Kayser**, **Naumann** (németországi), **Dourany**, **Courir** (angol gyártmányok) kerékpárokbán.

Csengők, lámpák, áttételek, tengelyek stb. nagy választékban.

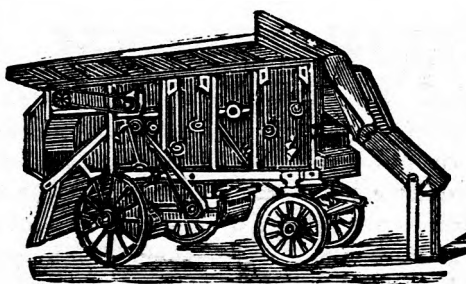
BÉRLETJEGY.

Akár nálam vagy nem nálam vásárolt egy kerékpár javítása és rendben tartása egy egész szezonra 3 frt.

Vas- és fém-esztergálás.

GAZDASÁGI GÉP- és MECHANIKAI MŰHELYE, FEMONTÓDE

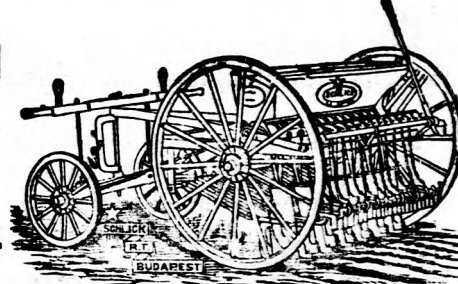
VARRÓGÉP-JAVÍTÓ INTÉZETE

CZEISEL JÓZSEF

ZOMBOR,

Zarándok-(Sóház)-u. 105.

Készítik mindennemű gazdasági gépeket, ugymint: **kukorica-morzsolókat** saját jobbitott mintám szerint felülmulja az eddig készített morzsolókat. **Szeceksavágókat, darálókat, répvágókat, szivattyukat, fecskendőket, vetőgépeket, konkolytisztítókat** (Trieur), **dugattyukat** szivattyukhoz és gőzkazánokhoz minden nagyságban, **fémöntvények** minta vagy rajz szerint.

Vas- és fém-esztergálás.

Raktáron tartok mindennemű gazdasági cikket és technikai dolgokat. **Gépolaj, consistens zsír, dobsinek** magas bordákkal, **forraló csövek** gőzkazánokhoz, csövek kovácsolt vasból **vízvezetékeknek, vas- és rézpótlékok, mézgaárak, mézga szelencék, zsinórok, buvó lapos zsinórok, vízmutató üvegek, csavarok, kulcsok** és mindennemű szerszámokat.

Sőrcsapok és szelelő csapszegek. Gépszijjak elsőrendű színbőrből.

Feszmerők (manometer) ujak és javításoknak külön berendezett osztály, **feszmerők kipróbálása** ingyen eszközöltetik.

Mindennemű javítások elfogadtatnak, ugyszintén gazdasági gépeket, lakatos épületmunkákat és **VARRÓGÉP-JAVÍTÁSOK** jutányos árak mellett eszközöltetnek.

Malmok rekonstruálása, berendezése és bármilyen iparvállalat berendezése
*—18
altalam eszközöltetik.

Gépszijjak elsőrendű színbőrből.